

L'EDUCACIÓ PRIMERENCA DE LA CRIATURA AMB TRASTORNS DEL LLENGUATGE I L'AUDICIÓ

23886

Modificat: juliol-2002

Unitat de Psicologia Evolutiva i de l'Educació
Departament de Psicologia de l'Educació

Professors/es: Núria Silvestre

OBJECTIUS

L'objectiu principal d'aquesta assignatura és donar eines per avaluar l'evolució comunicativa i lingüística de la criatura sorda i elaborar els programes d'intervenció. Un objectiu específic és el de donar la formació necessària per al suport psicopedagògic i l'orientació dels medis educatius en que creix la criatura sorda, molt especialment la família.

TEMARI

1.- Les vivències i expectatives de l'entorn familiar: Les repercussions de la discontinuïtat entre detecció-diagnosi i atenció primerenca. La comprensió de les implicacions de la sordesa per part de la família d'oïdors. Les vivències i etapes. El suport psicològic.

2.- L'atenció dividida en el temps i el desenvolupament comunicatiu: El procés de canalització de l'atenció conjunta amb l'interlocutor. Etapes del desenvolupament comunicatiu i estratègies educatives.

3.- Els estils comunicatius dels adults: La formació del vincle afectiu. L'estimulació a la producció lingüística. La modificabilitat dels estils comunicatius.

4.- Els inicis del desenvolupament cognoscitiu: La intel·ligència sensorio-motriu. L'estimul al desenvolupament cognoscitiu.

5.- La formació de la funció simbòlica: Els primers signes gestuals i verbals. Anàlisi global del joc simbòlic. El progrés en la simbolització: les diferents dimensions del joc simbòlic. L'adopció de papers. Intervenció educativa.

6.- Avaluació de les adquisicions lingüístiques (I): Els diferents medis lingüístics de la criatura sorda. El procés d'adquisició de la llengua oral. El procés d'adquisició de la llengua de signes. Metodologia per a l'avaluació. L'avaluació de la comprensió i de la producció. El test G.A.E.L. d'avaluació del llenguatge oral i del signat. Criteris per a l'elecció d'una modalitat comunicativa.

7.- Bases per a l'atenció primerenca (I): L'aplicació de l'audiòfon i l'educació auditiva. Activitats específiques per edats d'atenció comunicativa, simbolització, discriminació auditiva, lectura de llavis. Progressos en l'adquisició del llenguatge oral i de la llengua de signes en els casos en què es programi. Les adaptacions comunicatives a casa i a l'escola. Les activitats de joc i de contes privilegiades per la tasca logopèdica.

Les visites al domicili. La casa "demostració". Activitats de 0 a 6 mesos, de 6 a 12 mesos, de 12 a 18 mesos, de 18 a 24 mesos i de 24 a 36 mesos.

8.- Avaluació de les adquisicions lingüístiques (II) Avaluació dels mecanismes d'adquisició del llenguatge oral: lectura labial i aprofitament de les restes auditives. L'avaluació de les diferents dimensions del llenguatge oral: Comprensió i producció de diferents tipus de discurs.

9.- El pensament intuïtiu: Les activitats lògiques de classificació i seriació. Les activitats d'organització en l'espai i el temps. Les activitats de conservació. Relació entre cadascuna de les activitats cognoscitives i l'adquisició del llenguatge oral.

10.- La teoria de la ment: Definició i evolució. Situacions per l'estudi de la teoria de la ment. Resultats obtinguts en subjectes sords. Lligam de la teoria de la ment amb activitats lingüístiques, cognoscitives i de socialització.

11.- Bases per a l'atenció primerenca (II): La programació logopèdica atenent les adquisicions de les diferents dimensions lingüístiques. Aprendre a llegir els llavis i a discriminar auditivament el llenguatge oral. La programació de l'adquisició de les diferents funcions del llenguatge. La integració a l'escola bressol i implicacions per a l'entrada a parvulari.

12.- La integració de la criatura sorda a parvulari:La preparació del grup classe per integrar a la criatura sorda.Les diferents modalitats d'integració. Les tasques col·lectives per la comprensió i producció lingüística. La programació individualitzada del llenguatge. L'orientació i el consell familiar.

13.- Les línies de recerca:els efectes dels models educatius:Paper del moment i qualitat de la intervenció primerenca. Els efectes dels diferents modes de comunicació. Els efectes dels estils comunicatius. Els estudis longitudinals: la comparança entre subjectes.

PRÀCTIQUES

Les pràctiques consisteixen en aplicar algun aspecte concret dels conceptes inclosos en el temari. Hi ha, per tant, una pràctica il·lustrativa de cada tema, que es du a terme a l'aula o directament en els centres educatius del deficient auditiu i es realitza en grup. Durant tot el curs, cada alumne farà un treball pràctic en què haurà d'aplicar algun dels procediments apresos a un cas concret i n'haurà d'obtenir directament les dades. Aquest treball també pot fer-se en grup.

BIBLIOGRAFIA

- A.N.P.E.D.A. (1980) Actes du colloque International. L'enfant sourd avant trois ans. Enjeu et embûches de l'éducation précoce. Publications C.T.N.E.R.H.I. Paris
- Aimard, P & Abadie, C. (1992) Intervención precoz en los trastornos del lenguaje del niño. Masson. BCN.
- Barlet, X. & Gras, R. (1995) Atención temprana del bebé sordo. Análisis de una experiencia. Masson. Fundació "La Caixa". BCN.
- Cornelius, G. & Hornett, D (1990) The play behavior of hearing-impaired kindergarten children. American Annals of the Deaf, 135, 316-321.
- Dodd, B & Campbell, R. (Edit.)(1987). Hearing by Eye: the Psychology of Lip-reading. Lawrence Erlbaum Associates Ltd. Publishers. London.
- Ferrer, I (1989) Jo no hi sento com tu. La integració del nen sord a l'escola bressol. Barcanova Educació. BCN.
- Lederberg, AR & Mobley, CE (1990) The effect of hearing impairment on the quality of attachment and mother-toddler interaction. Child Development, 61, 1596-1604.
- Ling, D. (1984) Early intervention for hearing-Impaired: Total communication options./ Oral Options College-Hill. San Diego.
- Lutterman, D (1985) Trad. Castellana: El niño sordo. Cómo orientar a los padres. Prensa médica mexicana. México.
- Morgon, A., Aimard, P., Daudet, N. (1978;1991) Trad castellana. Educación precoz del niño sordo. Masson. BCN.
- Musselman, C., Lindsay, P. & Wilson, A. (1988) The effect of mother's communication mode on language development in preschool deaf children. Applied Psycholinguistics 9 185-204.
- Silvestre, N. I altres (1998) Sordera comunicació y aprendizaje. Masson, BCN.
- Spencer, P.E. & Deyo, D.(1993) Cognitive and social aspects of deaf children's play. A Mark Marschark & Diane Clark (Eds.) Psychological perspectives on deafness. Hillsdale, N.J:Lawrence Erlbaum Associates. Londres.
- Spencer,P.E, Erting,C.J. and Marschark (2000) The Deaf Child in the Family and at School Lawrence Erbaum Associates London.

avaluació

Hi ha dues avaluacions al final de curs, l'una de la part teòrica i l'altra de la pràctica. La nota final és el resultat de la mitjana aritmètica entre les notes descrites solament quan han estat superades totes dues parts. L'avaluació de la part teòrica es fa mitjançant un examen. La de la part pràctica es fa presentant la síntesi de les pràctiques d'aula i un informe del procediment aplicat directament.

